

Tum Pacuvius dixit sonora quidem esse et grandia quae scripsisset, sed videri tamen ea sibi duriora et acerbiora. «Ita est» inquit Accius «ut dicis; neque id me sane paenitet; meliora enim fore spero, quae deinceps scribam. Nam quod in pomis est, idem esse aiunt in ingeniis: quae dura et acerba nascuntur, post fiunt mitia et iucunda; sed quae gignuntur statim vieta et mollia, non matura mox fiunt sed putria».

Nam cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent, ut eo uteretur, vultum risu solvit et protinus dixit: «Supervacaneae, ne dicam ineptae, legationis ministri, narrate Samnitibus Manium Curium malle locupletibus imperare quam ipsum fieri locupletem; et mementote me nec acie vinci nec pecuniā corrumpi posse».

1. α. Γράψε τον τύπο που ζητείται για κάθε μια από τις παρακάτω συνεκφορές: 4 μ

magnum pondus: Την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό. **magna pondera**

ineptae legationis: Την αιτιατική ενικού. **ineptam legationem**

β. Γράψε τον τύπο που ζητείται για τον καθένα από τους παρακάτω τύπους: 5 μ

- **pomis:** Την αιτιατική πληθυντικού **poma**
- **auri:** Την κλητική ενικού **auro**
- **risu:** Τη δοτική ενικού **risui**
- **locupletibus:** Την ονομαστική ενικού **locuples**
- **acie:** Το γένος του ουσιαστικού. **Θηλυκό**

γ. Γράψε τον τύπο που ζητείται για τον καθένα από τους παρακάτω τύπους: 10 μ

- **ea:** Τη γενική ενικού στο θηλυκό **eius**
- **idem:** Την αιτιατική ενικού στο θηλυκό **eandem**
- **quae:** Την ονομαστική πληθυντικού του ουδετέρου **quae**
- **ipsum:** Την αφαιρετική ενικού του ουδετέρου **ipso**
- **me:** Τη γενική πληθυντικού (2 τύποι) **nostri nostrum**
- **putria:** Τα 3 γένη στην ονομαστική ενικού **puter putris putre**
- **ministri:** Την κλητική του ενικού **minister**

δ. Για τον καθένα από τους παρακάτω τύπους να γράψεις την ονομαστική πληθυντικού του θηλυκού στο συγκριτικό βαθμό και τα παραθετικά τους 3 βαθμούς του αντίστοιχου επιρρημάτος 12 μ

grandia, duriora, acerbiora, meliora, mollia, matura

- **granditer - grandius-grandissime/ grandiores**
- **dure - durius - durissime/ duriores**
- **acerbe - acerbius - acerbissime/ acerbiores**
- **bene - melius - optime / meliores**
- **molliter - mollius - mollissime/ molliores**
- **mature - maturius - maturime & maturissime / maturiores**

ε. Γράψε τον τύπο που ζητείται για τον καθένα από τους παρακάτω τύπους: 19 μ

- **dixit:** Το β' ενικό της προστακτικής ενεστώτα ενεργητικής. /**dic**
- **scripsisset:** Τη γενική γερουνδίου και την αφαιρετική του σουπίου /**scribendi scriptu**
- **videri:** Το απαρέμφατο μέλλοντα στην ίδια φωνή /**visum iri**
- **spero:** Την ονομαστική πληθυντικού ουδέτερου της μετοχής ενεστώτα /**sperantia**
- **nascuntur:** Το ίδιο πρόσωπο στην υποτακτική ενεστώτα /**nascantur**
- **fiunt:** Την ονομαστική ενικού του γερουνδιακού στο ουδέτερο /**faciendum**
- **gignuntur:** Την αιτιατική ενικού της μετοχής μέλλοντα στο θηλυκό /**genituram**
- **missum:** Το β' πληθυντικό οριστικής παρατατικού στην ίδια φωνή /**mittebamini**
- **attulissent:** Το β' ενικό οριστικής και προστακτικής ενεστώτα στην ίδια φωνή: /**affers affer**
- **uteretur:** Υποτακτική ενεστώτα γ' πληθυντικό /**utantur**
- **solvit:** Την αιτιατική του σουπίου /**solutu**
- **narrate:** Το β' πληθυντικό της υποτακτικής στην ίδια φωνή και χρόνο. /**narretis**
- **mementote:** Το β' ενικό της προστακτικής ενεστώτα /**memento**
- **vinci:** Το απαρέμφατο παρακειμένου της άλλης φωνής /**vicisse**

- **corrumpi:** Την ονομαστική θηλυκού της μετοχής μέλλοντα /**corruptura**
- **posse:** Το β' πληθυντικό της οριστικής συντελεσμένου μέλλοντα /**potueritis**
- **malle:** Το γ' ενικό της οριστικής ενεστώτα. /**mavult**

Συντακτικό:

2. α. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους (Μονάδες 10)

1. **grandia** είναι κατηγορούμενο στο **quae scripsisset**
2. **me (1^ο)** είναι αιτιατική προσώπου στο **raenitet**
3. **nox** είναι επιρρ. προσδ. του χρόνου στο **fiunt**
4. **auri** είναι γενική διαιρετική ή του περιεχομένου στο **pondus**
5. **eo** είναι αντικείμενο στο ρήμα **uteretur**
6. **risu** είναι αφαιρετική του τρόπου στο **solvit**
7. **legationis** είναι γενική αντικεμενική στό **ministri**
8. **locupletibus** είναι αντικείμενο στο τελ. απαρέμφατο **imperare**
9. **me (2^ο)** είναι υποκείμενο στα τελ απαρέμφατα **vinci** και **corrumpi**
10. **acie** είναι αφαιρετική οργανική του μέσου στο **vinci**

β. **Tum Pacuvius dixit sonora quidem esse et grandia quae scripsisset, sed videri tamen ea sibi duriora et acerbiora.** Να μετατρέψετε τον πλάγιο λόγο σε ευθύ. 6 μ.

sonora quidem sunt et grandia quae scripsisti (scripseras), sed videtur tamen ea mihi duriora et acerbiora.

γ. **meliora enim fore spero, quae deinceps scribam:** Να ξαναγράψετε το τμήμα επιφέροντας τις απαραίτητες αλλαγές, αφού το εξαρτήσετε από το **Accius Pacuvio dixit.** 6 μ.

Accius Pacuvio dixit se sperare meliora enim fore quae deinceps (ipse) scripturus esset.

δ. **duriora et acerbiora:** Να αιτιολογήσετε τη χρήση του συγκριτικού βαθμού. 3 μ

Δεν υπάρχει β' όρος σύγκρισης, γιατί έχουμε τη λεγόμενη απόλυτη σύγκριση, δηλαδή η σύγκριση γίνεται με το μέσο όρο, το συνηθισμένο, τον κανόνα. Για το λόγο αυτό και στη μετάφραση αποδίδουμε το τμήμα : «κάπως σκληρά και στιφά»

ε. **ne dicam, ut dicis** : Να γράψετε το είδος των προτάσεων, το συντακτικό τους ρόλο και να δικαιολογήσετε τον τρόπο εισαγωγής και εκφοράς.

6 μ

Είδος	Συντακτικός ρόλος	Εισαγωγή	Εκφορά
ne dicam. Είναι δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση	Είναι επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού που χρησιμοποιείται στο λόγο παρενθετικά.	Εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο <i>ne</i> γιατί είναι αποφατική	Εκφέρεται με υποτακτική γιατί το περιεχόμενό της είναι απλά επιθυμώ. Και πιο συγκεκριμένα με υποτακτική ενεστώτα (<i>dicam</i>) γιατί εξαρτάται από αρκτικό χρόνο (<i>narrate</i>). Ιδιόμορφη ακολουθία των χρόνων. Συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα.
ut dicis: Δευτερεύουσα απλή παραβολική πρόταση του τρόπου	Λειτουργεί ως β' όρος σύγκρισης με πρώτο όρο σύγκρισης την κύρια (<i>ita est</i>)	Εισάγεται με τον παραβολικό σύνδεσμο <i>ut</i> στην κύρια υπάρχει <i>ita</i>	Με οριστική γιατί η σύγκριση ή η παραβολή αφορά 2 πράξεις που είναι ή θεωρούνται αντικειμενική πραγματικότητα.

στ. **quae scripsisset**: Να δικαιολογήσετε την έγκλιση εκφοράς. 2 μ

- Εκφέρεται με υποτακτική, λόγω πλαγίου λόγου (**dixit esse ...**)

ζ. **ut eo uteretur**: Να δηλωθεί ο σκοπός με όλους τους δυνατούς τρόπους 7 μ

Cum attulissent

- **qui eo uteretur** (αναφορική τελική)
- **usum eo** (αιτιατική σουπίνου)
- **causa (gratia) eo utendi** (χωρίς γερονδιακή έλξη)
- **ad (in) eo utendum** (χωρίς γερονδιακή έλξη)

Σημείωση: Το ρήμα *utor* ως γνωστόν συντάσσεται με αφαιρετική, αλλά εδώ η γερονδιακή έλξη είναι απαγορευτική, γιατί το αντικείμενό του είναι ουδέτερο αντωνυμίας.

η. narrate Samnitibus Manium Curium malle: Να γράψετε την απαγόρευση με όλους τους δυνατούς τρόπους. 4 μ

nolite narrare Samnitibus Manium Curium malle

ne narraveritis Samnitibus Manium Curium malle

θ. missum : Να αναλύσετε τη μετοχή σε ισοδύναμη πρόταση: 2 μ

quod missum est (erat)

ι. cum ad eum magnum pondus auri attulissent: Να συμπύξετε την πρόταση σε ισοδύναμη μετοχή. 4 μ

magno pondere auri allato ed eum a Samnitibus